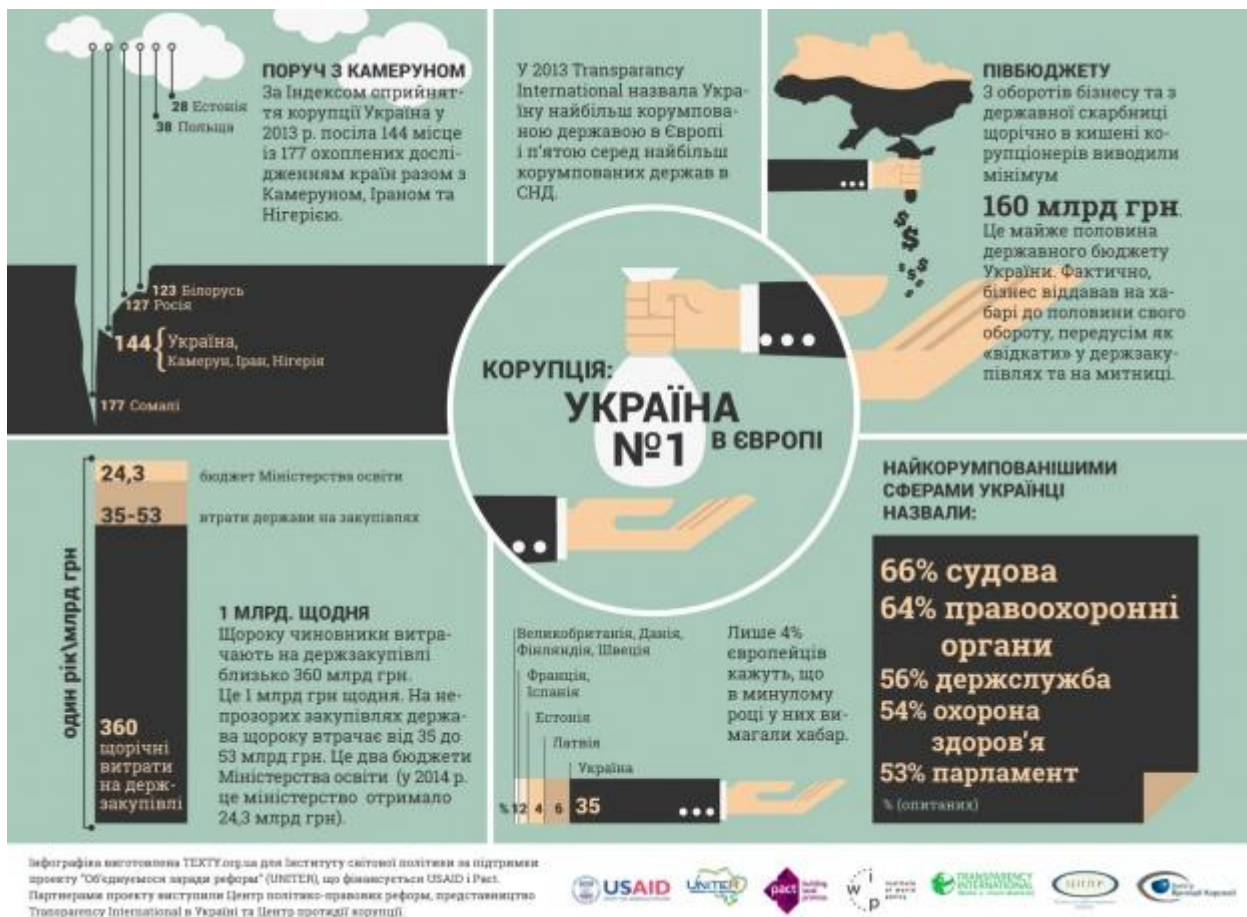

Боротьба з корупцією: що потрібно знати й вимагати кожному
Центр політико-правових реформ, Transparency International,
Центр протидії корупції _ Вівторок, 15 квітня 2014, 14:29

Версія для друку [Коментарі](#)

Із чого має починатись успішна Україна? Із чого має починатись практична, а не декларативна європейська інтеграція України?

На наше переконання, із двох речей – реальної боротьби з корупцією та реальної судової реформи.

Саме цим двох напрямкам присвячено проект Інституту світової політики "Нова європейська політика", з яким ми та наші партнери із Центру політико-правових реформ, представництво Transparency International в Україні та Центр протидії корупції – йдемо сьогодні в люди.

Точніше, у регіони.

За допомогою публічних дискусій у Києві та обласних центрах, на які ми, крім експертів, запрошуємо також послів країн-членів ЄС, ми намагаємось сформувавши такий порядок денний в Україні, щоб пародії на боротьбу з корупцією та судову реформу стали просто неможливими.

Ми хочемо, у позитивному сенсі, заразити цими темами не лише вузьке експертне коло в Києві, але всю активну частину. Ми хочемо надихнути їх, що ми не гірші від тих країн, які корупційну чуму якщо не викоринили, то серйозно приборкали.

Робимо це за допомогою не лише фахових дискусій, яких сьогодні вкрай не вистачає в Південно-Східному регіоні України, але й за допомогою інфографічних матеріалів, у яких доступною мовою пояснюємо, чому це важливо й що має бути зроблено в першу чергу.

У представленій інфографіці експерти ІСП підсумували напрацювання експертної спільноти в сфері запобігання й протидії корупції та доповнили їх історіями успіху країн Євросоюзу. Це ті кроки, які необхідно зробити українській владі, щоб урешті-решт перейти від декларацій до реальних дій у сфері боротьби з корупцією.

Адже що ми бачимо сьогодні?

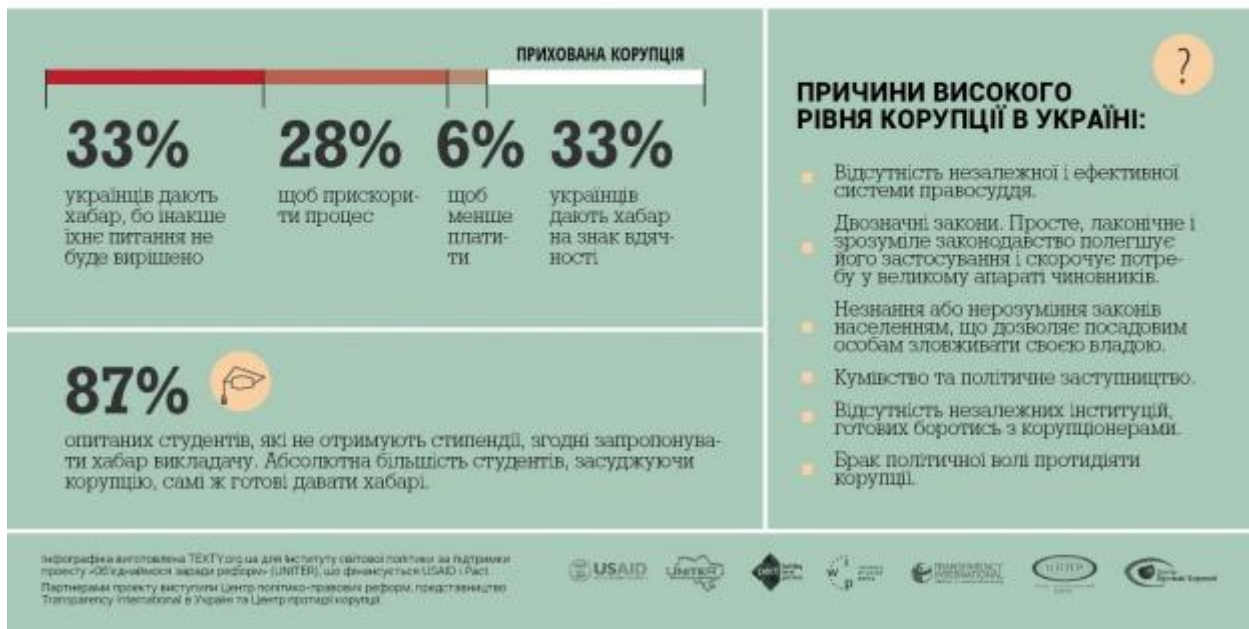
З одного боку, є позитивна тенденція. Згідно з результатами останнього опитування соціологічної групи "Рейтинг", більшість українців, 63% назвали антикорупційні реформи пріоритетом №1 у діяльності нової влади.

З іншого – негативні сигнали. Сьогодні наші доблесні народні обранці, усупереч своїм гучним обіцянкам вести реальну боротьбу з корупцією, не поспішають приймати антикорупційні законопроекти. 8 квітня Рада не набрала достатньо голосів, щоб включити до порядку денного ряд антикорупційних законопроектів, у тому числі про створення Антикорупційного бюро.

9 квітня Рада знов "прокотила" прийняття антикорупційних законів.

В УКРАЇНІ КОРУПЦІЯ – НЕОБХІДНІСТЬ, У ЄС – ВИБІР

В Україні корупція часто розглядається як стратегія виживання, найлегший спосіб досягти бажаного

БОРОТЬБА З КОРУПЦІЄЮ: ДОВІРА УКРАЇНЦІВ ДО ЧИНОВНИКІВ

Якщо громадяни не вірять, що влада представляє їхні інтереси, вони не схильні діяти в межах закону та готові до вчинення корупційних дій

ДЕ ШУКАТИ ПОЗИТИВ?

Зростає частка тих, хто вважає, що корупція не може бути виправдана в жодному разі, навіть якщо це пришвидшить владнання справ

41,2%

УКРАЇНЦІВ ВВАЖАЮТЬ, ЩО
КОРУПЦІЯ НЕ МОЖЕ БУТИ
ВИПРАВДАНА

50%

учасників Євромайдану заявили,
що вийшли, щоб змінити життя в
Україні

53%

українців, у яких
вимагали хабар,
відмовилися його
сплатити (2013 рік)

68%

заявили про готов-
ність протестувати
проти корупції

36%

для цього навіть були
готові вийти на
вулицю

Інфографіка виготовлена TEXTUR на для Інституту світової політики за підтримки проекту «Об'єднаніся заради реформ» (UNITER), що фінансується USAID і Pact. Партнерами проекту виступили Центр політико-правових реформ, податківництво Transparency International в Україні та Центр протидії корупції

ХТО МАЄ БОРОТИСЯ З КОРУПЦІЄЮ?

У 2011 році ключову відповідальність за боротьбу з корупцією українці покладали на Президента

77,6%

ВВАЖАЮТЬ, ЩО БОРОТИСЯ З КОРУПЦІЄЮ — ОБОВ'ЯЗОК ПРЕЗИДЕНТА

18%

ВВАЖАЮТЬ, ЩО БОРОТИСЯ З КОРУПЦІЄЮ — ОБОВ'ЯЗОК КОЖНОГО

«РЕВОЛЮЦІЯ МЕНТАЛЬНОСТІ» В ГРУЗІЇ

Ще у 2004 році в Грузії був високий рівень сприйняття корупції. У 2013 році тільки 4% грузин повідомили, що давали хабаря за останні 12 місяців.

4%

Викриття корупції — це наш громадянський обов'язок, який не матиме для нас негативних наслідків.

ПОДОЛАТИ «МЕНТАЛІТЕТ МОВЧАННЯ»:

Саме громадяни, які відмовляються толерувати корупційні дії, є ключовим фактором у розкритті та попередженні подібних злочинів.

74%
українців не повідомляють про корупцію

24%
українців бояться наслідків

63%
українців вважають, що це нічого не змінить

90%

жителів Швейцарії, Норвегії, Данії, Великобританії, Канади готові повідомити про корупцію

ПОЛЬСЬКИЙ ДОСВІД

Введено «Антикорупційну громадську картку», яка у доступній формі пояснює громадянам антикорупційне законодавство та містить інформацію, як слід поводитися і куди звертатися при виявленні корупції.

Інфографіка виготовлена TEXTUnit.ua для Інституту соціології політики за підтримки проекту «Об'єднаність заради реформ» (UNITER), що фінансується USAID і Радою. Партнерами проекту виступили Центр політико-правових реформ, представництво Transparency International в Україні та Центр протидії корупції.

СЕКРЕТИ ЕФЕКТИВНОЇ БОРОТЬБИ З КОРУПЦІЄЮ

Ліквідація непотрібних погоджень та максимальне спрощення всіх процедур. Всюди, де потрібні дозволи державних органів, процвітає корупція

ТРИ ФАКТОРИ:

Прозорість процедур

Участь громадськості

Невідворотність покарання

ДОСВІД ГРУЗІЇ

У Грузії відсутні більшість із корупційних схем з видачі дозволів та реєстрації прав, які колись годували чиновників. Завдяки політичній волі Тбілісі здійснив революцію у боротьбі з корупцією. **78%** грузин вважають цю боротьбу ефективною.

РЕЙТИНГ ЛЕГКОСТІ ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ

Грузія **8** місце ... Україна **112** місце

ШВЕДСЬКА СТРАТЕГІЯ БОРОТЬБИ З КОРУПЦІЄЮ:

- запровадження стимулів (через податки, пільги і субсидії) замість заборон
- відкриття доступу до інформації
- встановлення високих етичних стандартів для чиновників і забезпечення їх дотримання

30,66 млн євро витрачено на люстри у «Межгітрі»

36 тис. євро коштує кухня британського прем'єра Девіда Камерона. За таку розкіш його жорстко критикувала преса

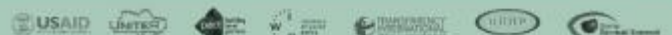

144 людини обслуговувало «Межгітр'я»

90 людей обслуговують Білий Дім

Інфографіка виготовлена TEXTUnit.ua для Інституту соціології політики за підтримки проекту «Об'єднаність заради реформ» (UNITER), що фінансується USAID і Радою. Партнерами проекту виступили Центр політико-правових реформ, представництво Transparency International в Україні та Центр протидії корупції.

ПОДОЛАННЯ КОРУПЦІЇ ПОТРЕБУЄ СИСТЕМНИХ РЕФОРМ

Від корупції страждають усі країни ЄС. З випадками корупції стикався або був її свідком кожен 12-ий європеєць. Однак європейські держави розробили ряд ефективних механізмів боротьби та попередження корупційних діянь.

ПЕРШОЧЕРГОВІ КРОКИ НОВОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ:

- 1 розробити детальний план дій з реалізації національної антикорупційної стратегії
- 2 відновити довіру громадян до судової системи шляхом проведення люстрації
- 3 прийняти законодавство про запобігання конфлікту інтересів та прозорість доходів і витрат чиновників
- 4 створити незалежний колегіальний орган за участі громадськості для контролю за дотриманням цього законодавства
- 5 створити Національне бюро антикорупційних розслідувань
- 6 відкрити інформацію про діяльність всіх органів влади та прийняті ними рішення
- 7 зробити законодавство про держзакупівлі максимально прозорим

УВАГА, ТЕНДЕР!

250 млрд грн

щороку за закритими дверима розподіляти керівники держпідприємств. **Держпідприємства повинні оприлюднювати інформацію В КОГО?, ЩО? і за СКІЛЬКИ?** вони купують.

90%

Необхідно скоротити можливості для закупівлі в одного учасника (понад 90% усіх тендерів відбувалися за такою процедурою).

Інфографіка виготовлена TEXTUR.org.ua для Інституту світової політики за підтримки проекту «Об'єднаніся заради реформ» (UNITER), що фінансується USAID і Pact. Партнерами проекту виступили Центр політико-правових реформ, громадське товариство Transparency International в Україні та Центр протидії корупції.

РЕВОЛЮЦІЯ ФАХІВЦІВ

6 ПРИНЦИПІВ РОБОТИ ЧИНОВНИКА

- 1 Публікація податкових та майнових декларацій чиновників. Перевірка правдивості цих декларацій спеціальним органом.
- 2 Детальна регламентація дій чиновників та зведення до мінімуму усіх бюрократичних процедур.
- 3 Нові стандарти адміністрування – відкрита звітність, планування для всіх держслужбовців.
- 4 Система електронного урядування. Зареєструвати підприємство, отримати довідку можна буде без прямої взаємодії з чиновником.
- 5 Створення єдиного відкритого реєстру корупціонерів.
- 6 Жорсткий кодекс поведінки для державних службовців.

ВІДСТАВКА ЧЕРЕЗ ГОДИННИК

У 2013 році міністр транспорту Польщі Славомір Новак пішов у відставку через те, що не задекларував годинник за 8,5 тис. дол. Тепер йому загрожує до 3 років тюрми.

ВАРТІСТЬ ДОЗВОЛЕНОГО ПОДАРУНКА ЧИНОВНИКУ:

до **\$64** в Україні

до **\$42** у Великобританії

до **\$20** у США

Інфографіка виготовлена TEXTURON для Інституту світової політики за підтримки проекту «Об'єднані зусилля заради реформ» (UNITER), що фінансується USAID і Pact. Партнерами проекту виступили Центр політико-правових реформ, представництво Transparency International в Україні та Центр протидії корупції.

НАЦІОНАЛЬНЕ БЮРО АНТИКОРУПЦІЙНИХ РОЗСЛІДУВАНЬ УКРАЇНИ (НБАР)

Для ефективної боротьби з корупцією необхідний спеціалізований антикорупційний орган з повноваженнями проведення досудового розслідування, передусім проти вищих посадових осіб держави.

Це одна з головних вимог міжнародних організацій (ГРЕКО та ОЕСР) до України.

ПРИНЦИПИ ФУНКЦІОНУВАННЯ НБАР:

- 1 незалежність від політичного впливу
- 2 підзвітність — регулярне інформування громадськості про свою діяльність
- 3 високий професіоналізм (конкурсний відбір працівників, їх навчання)
- 4 наявність достатніх повноважень
- 5 гарантії адекватної оплати праці
- 6 наявність достатніх фінансових та матеріально-технічних ресурсів

ГОЛОВНЕ ЧЕСНІ СУДИ

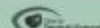
БЕЗ ЧЕСНИХ СУДІВ
НАЙАКТИВНІША ДІЯЛЬНІСТЬ
НБАР НЕ ЗМОЖЕ СУТТЄВО
ЗНИЗИТИ КОРУПЦІЮ.

СИМВОЛІЧНІ ПОКАРАННЯ

У 2013 році молдовський Національний центр по боротьбі з корупцією відкрив 400 кримінальних справ. Однак лише **18%** жителів Молдови вважають боротьбу з корупцією ефективною. Суди часто виносять символічні покарання, а згодом корупціонери знову займають державні посади.

Інфографіка виготовлена TEXTURON для Інституту світової політики за підтримки проекту «Об'єднані зусилля заради реформ» (UNITER), що фінансується USAID і Pact. Партнерами проекту виступили Центр політико-правових реформ, представництво Transparency International в Україні та Центр протидії корупції.

*Центр політико-правових реформ, Transparency International, Центр
протидії корупції*